

යුක්රේන යුද්ධය සහ අපේක්ෂාවේ අනාගතය

Image-africacenter.org

2022 පෙබරවාරි 24 වන දින පුවත් විසින් ආරම්භ කල යුක්රේන ආකර්මණය දෙවන ලෝක යුද සමයෙන් පසු යුරෝපයේ ඇතිවූ වඩාත් ආකර්මණශීලී ක්රියාවක් ලෙස සැලකේ. ලොව ජර්දානනම නිර්ගු නිශ්පාදකයෙක් වන යුක්රේනය යුද්ධයකට මුහුණ දීම බොහෝ රටවල ආහාර සුරක්ෂිතතාවය කෙරෙහිද අහිතකර බලපෑම් එල්ල කර ඇත.

යුද්ධය ඇරඹීමත් සමග යුරෝපය බලශක්ති අර්බුදයකට මුහුණ දෙන අපේක්ෂා කලාපය ආහාර සම්බන්ධයෙන් ගැටලුකාරී තත්වයකට මුහුණදී ඇත. 2007 -2019 කාල වකවානුව තුල අපේක්ෂා කලාපයේ නිර්ගු ආනයනය 68% කින් වර්ධනය වූ අතර බටහිර රටවල් රුසියාවට සම්බාධක පැනවීමත් සමග ඇතිවූ පොහොර හිඟයෙන් කෘෂිකාර්මික නිශ්පාදන ද අඩු වී ආහාර වල මිල ඉහල යාමද සිදුව ඇත. රුසියාව සහ අපේක්ෂාව අතර වෙළදාම වැඩි වශයෙන් සිදුවන කලු මුහුදු වැනි වරායන් වැසී යාම නිසා අපේක්ෂා කලාපයේ ඉන්ධන මිල ඉහල යාමටද එය බලපා ඇත.

යුක්රේන යුද්ධය ආරම්භයට පෙර සිටම දේශපාලන වශයෙන් රුසියාව අපේක්ෂා කලාපය තුල සිය භූ දේශපාලන බලපෑම වැඩි කිරීමට විවිධ ක්රියාත්මක අනුගමනය කර ඇත. 1991දී සෝවියට් සංගමය බිඳ වැටුණු පසු 2006 පමණ සිට පුවත් අපේක්ෂාව තුල රුසියානු බලය පැතිරවීමට කටයුතු කර ඇත. 2015-2019 කාලය තුල රුසියාව අපේක්ෂා රාජ්යයන් සමග මිලිටරි සහයෝගීතා ගිවිසුම් 19ක් අත්සන් කර ඇති අතර රුසියානු ආයුධ අලෙවිය කෙරෙහි ද වැඩි අවධානයක් යොමු කර ඇත. අපේක්ෂාව තුල රුසියානු බලපෑම ක්රියාත්මක වන ආකාරයක් ලෙස PMC නම් පුවත්ගේ පුද්ගලික ආරක්ෂක බට කණ්ඩායම් හැදින්විය හැකිය. දුර්වල ආණ්ඩු සහ ස්වභාවික සම්පත්වල බහුලත්වය නිසා අපේක්ෂාව තුල සන්නද්ද කණ්ඩායම් සදහා සටන්බිමක් වී ඇත. එමනිසා බොහෝ රාජ්යයන් ආරක්ෂක කටයුතු සදහා PMC සහය ලබාගැනීමට පෙලඹී ඇත. ඒ සදහා වැටුප් ලෙස ස්වභාවික සම්පත් සුරාකෑමෙන් ලැබෙන මුදල් PMC වෙත ගෙවනු ලබයි.

මෙම කණ්ඩායම් බොහෝ විට අපේක්ෂාව තුළ සිටින ඇමෙරිකානු හමුදා සමඟ ගැටුම් සදහා ද යොදා ගැනෙන අතර රුසියානු ඔන්තු සේවා සදහා බුද්ධි මූලාශ්‍රයක් ලෙසද යොදා ගැනේ.

චීනය ද අපේක්ෂා කලාපය සිය ආර්ථික කටයුතු සදහා යොදා ගන්නා නිසා අපේක්ෂාව තුළ චීන රුසියන් ක්‍රියාකාරකම් අපේක්ෂාව තුළ බටහිර ආධිපත්‍යය දුර්වල වීමට ද හේතු වී තිබේ. අපේක්ෂාව තුළ තවමත් ජර්මනි හමුදා ක්‍රියාත්මක අතර ඔවුන් පැරණි යටත් විජිත තුළ ඇති ස්වභාවික සම්පත් සිය ආර්ථික ප්‍රතිලාභ වෙනුවෙන් යොදාගනී.

අපේක්ෂාවේ අනාගතය කෙරෙහි රුසියානු යුක්රේන යුද්ධයේ අවසන් ප්‍රතිඵලය මෙන්ම එයින් පසුව බිහිවන නව ලෝක බලවතුන් ද බලපාන බව අවසාන වශයෙන් කිව හැකිය.